

નવેમ્બર - ૨૦૨૧

અંક - ૪૧

GSCL

સંપાદકીય બોર્ડ

- શ્રી એચ.જી. દવે
- શ્રી એસ.જે. મહેતા
- શ્રી એમ.એમ.દક્કર

અનુક્રમણિકા

- * બાળપણ અને દક્ષતા
- * 'પિતૃ દેવો ભવ'
- * મારો કોરોના કાળમાં સેવાનો અનુભવ
- * Photography
- * અતિ પ્રમાણ ઝેર સમાન
- * રાષ્ટ્રની આજાદી માટે પોતાના પ્રાણ ન્યોછાવર કરનારા ગુજરાતના શહીદો
- * આત્મ વિશ્વાસ એક અદ્ભુત શક્તિ
- * રદ્દન કણિકાઓ:
- * શાળાની પ્રવતિઓ

આરાદોદય

Happy Diwali
&

^{HAPPY}
New Year

તંત્રી સ્થાનેથી

સર્વે જુઅમડીસી , જુઅસઈસીએલ કર્મચારી ભાઈઓ-બહેનો , શિક્ષકમિત્રો તથા વિદ્યાર્થીઓ સૌને સાદર વંદન “અરુણોદય” નવેમ્બર- ૨૦૨૧ , અંક-૪૧ ને આપ સર્વની સમજ રજુ કરતાં ખૂબ ખૂબ હર્ષની લાગણી અનુભવું છું.

તંત્રી સ્થાનેથી સર્વેને હું આ અરુણોદય અંકમાં આપ દ્વારા કોઈપણ લેખ આપવામાં આવશે તો તે સ્વીકાર્ય રહેશે. જેથી આજના આ ઓનલાઇન જમાનામાં સુંદર લેખો વાંચવા માટે અને લખવા માટે કર્મચારીઓ તથા તેમના આત્મિતો પ્રેરિત થશે અને વધુમાં વધુ લેખો આપણે આ અંકમાં સમાવી શકીશું.

તંત્રી

બાળપણ અને દૃષ્ટિ

આજે માળિયેથી એક ઘરડું દૃષ્ટિ મળ્યું છે,
અચાનક જાણે મારું બાળપણ મળ્યું છે.
કિનારીએ ટોચાં પડેલી કુટપટ્ટી,
ને એની ઉપર ‘ઈતરાતું’ કોણુમાપક મળ્યું છે.
સંચાની કેદમાં ફસાયેલી પેન્સિલ,
ને ધોળું ઘસાયેલું સુગાંધિદાર રબ્બર મળ્યું છે.
આજે માળિયેથી એક ઘરડું દૃષ્ટિ મળ્યું છે,
અચાનક જાણે મારું બાળપણ મળ્યું છે.
પીળા પડી ગયેલા પાનાવાળી નોંધપોથી,
ને એમાં સાચવેલો પેન્સિલનો છોલ..
કિનારીઓ ઉખડી ગયેલી પાટી,
અને રંગબેરંગી ચોકનું એક બોક્સ પણ મળ્યું છે.
આજે માળિયેથી એક ઘરડું દૃષ્ટિ મળ્યું છે,
અચાનક જાણે મારું બાળપણ મળ્યું છે.
કાંચની ઘસાયેલી એક બરાણીમાં લખોટીઓ,
ને એમાં મારો સફેદ મોટો કંચો મળ્યો છે.
ચિરાયેલો લાલ ઢો,
તરડીઓ ભમરડો અને બિલ્લા..
વળી જળનું ગુંચણુંયે મળ્યું છે.
આજે માળિયેથી એક ઘરડું દૃષ્ટિ મળ્યું છે,
અચાનક જાણે મારું બાળપણ મળ્યું છે.
એક જોડી મોંઝા,
કાણાંવાળી બુઢીયા ટોપી ને સફેદ સ્વટેર..
જે હવે પીળું થઈ ગયું છે.
વર્તમાનના અનુભવે જે વારંવાર જોતો’તો,
એ રમણીય નાદાન સ્વપ્ન મળ્યું છે.
આજે માળિયેથી એક ઘરડું દૃષ્ટિ મળ્યું છે,
અચાનક જાણે મારું બાળપણ મળ્યું છે.

અમ. એ. ગોસ્વામી
માધ્યમિક શિક્ષક

'પિતૃ દેવો ભવ'

કુ. લેનિ.વી. સોરાઈયા
કલ્યાણ માધ્યમિક શિક્ષણ

આપણે ધાર્યી વખત બોલીએ છીએ કે માતૃદેવો ભવ , પિતૃદેવો ભવ , આચાર્ય દેવો . ભવ એટલે કે તેઓને દેવ માન અને તેમના જેવો થઈ જીવન વિકાસ સાંધી ઉન્નત બન.

જે મને આ જગતમાં લાવ્યા તે એટલે પિતા. પિતા દેવ સમાન છે. પોતાના પેટ પર પાઠ બાંધી ને આપણી વ્યવસ્થા કરનાર , ઉછેરીને મોટા કરનાર , જીવન ધ્યેય આપનાર , મંત્ર દાતા પિતા છે.

પિતાની ભૂમિકા માતાની જેમ જ મહાન છે. જરાપણ નીચી ન આંકી શકાય . ફરજ માતૃદેવો ભવ કહેવાથી ન ચાલે , પિતૃદેવો ભવ પણ વંદનીય છે.

પિતા એટલે કોણ ?

જીનું આપનાર પિતા.....

જેનું નામ એ આપણી ઓળખ છે તે એટલે પિતા. નભગ નામનો બાળક પિતૃભક્ત હતો. તે જ્યારે નાનો હતો ત્યારે તેના પિતાએ તેને ઋષિના આશ્રમમાં વિધાભ્યાસ માટે મોકલ્યો. તે ત્યાં તેજસ્વી બનીને જ્યારે ધરે આવે છે ત્યારે તેના સ્વાર્થી અને લાલચી ભાઈઓએ પિતાની બધી સંપત્તિ પડાવી લીધી હતી. નભગના ભાઈઓ એ નભગ ને કહ્યું કે : “ હવે તારા ભાગમાં ફરજ આધરડા બાપા આવ્યા છે”. તું તેમની સેવા કરજે . ત્યારે નભગ કહે છે , મારા ભાગમાં વિશ્વની શ્રેષ્ઠ કહી શકાય તેવી સંપત્તિ આવી છે. મને વિશેષ હવે કાંઈ ન જોઈએ. આ છે આદર્શ પુત્ર જેને ખરા અર્થમાં ‘પિતૃદેવો ભાવ’ સાકાર કર્યું.

ધ્યેય આપનાર પિતા.....

આજના કાળમાં પુત્રને ડોક્ટર , વકીલ , એન્જિનિયર વગેરે બનાવવાનું ભૌતિક ધ્યેય પિતા આપતાં રહેલા છે. પણ શું આ પુરતું છે ? પુત્રને આધ્યાત્મિક ધ્યેય આપવું એ પણ એક સાચા પિતા તરીકિની ફરજ છે. પાડુરંગ શાસ્ત્રી એક વખત ઈતિહાસ વાંચતા હતાં. ત્યારે તેમના પિતા વૈજનાથ શાસ્ત્રીએ પાડુરંગના હાથ માંથી પુસ્તક લઈ લીધું અને કહ્યું પાડુરંગ , તારે ઈતિહાસ વાંચવાનો નથી પણ ઈતિહાસ સ્યવાનો છે. વર્તમાન માં ગીતાના ભગવદ્ વિચારોની ગંગા તેમણે જે વહાવી છે તે જોઈ રહ્યા છીએ.

આજના સમયમાં બાળકને કાજુ , બદામ , કિસમીસ જેવા મેવા ખવડાવવામાં કોઈ પિતા પાછાં પડતા નથી પરંતુ બાળકનો ખરો માનસિક વિકાસ થતો નથી. ‘અન્ન એવો ઓડકાર’ . બાળકને કેવું અન્ન અપાય છે ? નીતિનું કે અનીતિનું ? મહેનતનું કે મહૃતનું ? લાચારીનું કે ખુમારીનું ? આ સમજણ જે પિતાની છે તે પિતા ખરેખર વંદનીય છે .

પિતાના સંતાન ઉપર અનંત ઉપકારો છે , જેનો કોઈપણ સંતાન બદલો વાળી ન શકે , પિતાના આપણાં ઉપરનાં ઉપકારોનો બદલો આપણાથી અપકારોથી વળાય ન જાય તેનું ધ્યાન રાખીએ અને તેમના વહાલ ને આપણી અમૂલ્ય બેટ ગળુંને ભાવ વિભોર થઈએ .

મારો કોરોના કાળજાં સેવાનો અનુભાવ

ડૉ. અજયકુમાર જે. મેવાડા
મેડિશ્પેલ ઓપરેટર, લિગનાઈટ પ્રોચેક્ટ, પાંચાલ

મારું નામ ડૉ. અજયકુમાર જે. મેવાડા, હું અત્યારે જી.એમ.ડી.સી. પાન્ડો ખાતે મેડિકલ ઓફિસર ની નિયુક્તિ છેલ્લા 1.5 વર્ષથી ધરાવું છું. મે મારું MBBS વર્ષ 2020 માં બુજ ખાતે આવેલ અદાણી મેડિકલ માંથી ઉતીર્ણી ક્રમે પૂર્ણ કર્યું હતું. પછી તરત જ જી.એમ.ડી.સી. માં મારી નિઃસ્વાર્થ ભાવે સેવા બજાવવાની ચાલુ કરી દીધી હતી. જી.એમ.ડી.સી. એક ગુજરાત સરકારની લિગનાઈટ કોલસા માટેની ખાણ છે. અને એ પાન્ડો એટલે કે કચ્છ ના એકદમ સીમા ના વિસ્તાર એટલે કે ભારત-પાકિસ્તાન ની બોર્ડર વિસ્તારની નજીક છે. અહીંથાં વર્માનગર ખાતે જી.એમ.ડી.સી. માં સેવા આપવાના અધિકારી અને કર્મચારી વસવાટ ધરાવે છે. અહીં જ કોલોની માં એક સુંદર હોસ્પિટલ પણ જી.એમ.ડી.સી. તરફથી ચાલે છે. આ હોસ્પિટલ માં કર્મચારી ઉપરાંત, આસ-પાસ ના વિસ્તારના ગરીબ માણસો ને નિઃશુલ્ક ભાવે અને સારી સારવાર મળી રહે છે. આવી પરિસ્થિતિમાં સેવા આપવાનો મને મોકો મળ્યો એનો મને ગર્વ પણ છે. હું જ્યારે અહીં હાજર થયો અને એના ટુંક જ સમયમાં આધુનિક જૈવિક સમસ્યા એટલે કે નોવેલ કોરોના વાયરસની પેન્ડેમીક સમસ્યા એ આખા ભારતભર માં એનો ઝડપથી વેગ ધારણ કરી લીધો હતો. એનો વેગ એટલે કે જાણે બુલેટ ટ્રેન હોય.

વાયરસ ની સમસ્યા એટલી કપરી હતી કે એ ટુંક જ સમય માં કર્યાને પણ આવરી લીધો હતો અને પાન્ડો સુધી એ હવા માં પ્રસરી ગયો હતો. એ પરિસ્થિતિ નો સામનો કરવો એટલું અધરં થઈ ગયું હતું કે ન પૂછો વાત. એક બાજુ લોકો માં આવા નવા રોગ વિષે કાઈ જાણ ન હતી અને બીજી બાજુ મેડિકલ વિજ્ઞાન પણ એના વિષે ની દ્વારો વગેરે ની શોધ માં પાછળ રહી ચુકેલ હતું. આવી પરિસ્થિતિ નો સામનો કરવા માટે ફૂલ માસ્ક અને હેન્ડ સેનિટાઈઝર જ એક વિકલ્પ હતો અને સૌથી જરૂરી વસ્તુ તો લોકોમાં જગૃતિ નો વિષય. લોકોમાં કોરોના વિષે અર્ધજગૃતિ ના કારણે લોકો એ આને વધારે ઈઅગ્રસ્ત ન સમજી અને બેફામ રૂપે બહાર નિકળતા. પરંતુ આના ભાગ-રૂપે પૂરા કર્યા છુલ્લામાં દરરોજ ના કોરોનાના કેસો વધવા લાગ્યા. પછી સમસ્યાએ બહુજ ગંભીર રૂપ ધારણ કરી લીધું અને પછી લોકોમાં ધીમે-ધીમે જગૃતતા આવવા લાગી. પરંતુ ત્યાં સુધીમાં તો દરેક ઘર દીઠ કોરોના ના કેસો આવવા લાગ્યા. બીજી બાજુ લોકોનું હોસ્પિટલ માં જવાનું વલણ પણ ઓછું થઈ ગયું કારણે લોકોના મનમાં ડર ઉદ્ભવ્યો કે કદાચ હોસ્પિટલ જઈશું અને કોરોના પોઝિટિવ આવ્યા તો અમને કોવિડ સેન્ટર માં લઈ જશે અને અમારા સંપર્ક માં આવેલ લોકો ને હોમ -કોરોનાઈન્ફિસ માટે કરશે. એના ભાગ-રૂપે લોકો રિપોર્ટ કરવામાં પણ ગમ્ભરાવવા લાગ્યા અને લક્ષણો ના ભાગ રૂપે જેમકે તાવ, કદ્દની દ્વારો ડોક્ટરને બતાવ્યા વગર મેડિકલ સ્ટોર માંથી લેવાનું ચાલુ કર્યું. આમાંજ કોરોનાએ એનો કપરો વેગ પકડી લીધો હતો. હું મારો અનુભવ જણાવું તો 2021 નો માર્ચ અને એપ્રિલ મહિનાની વાત કરીએ તો દીન-ગ્રતિદિન કોરોના ની બીજી લહર ના કેસોમાં પુરા ભારત ભરમાં વધારો થતો ગયો. સૌથી વધારે સમસ્યા તો ઓક્સિજન ની આવી પહોંચી. સામાન્ય પણે શરૂઆત માં તાવ અને કદ્દથી માંડી ને દદનિ શ્વાસ લેવામાં તકલીફ પડવા લાગી. એમની જ્યારે તપાસ કરવામાં આવી તો સામન્ય પણે મોટી સંખ્યા માં કેસોના SPO2 એટલે કે આપણા શરીર ના રઘિરમાં ઓક્સિજન ની પ્રતિથિત ઘટવા લાગી. લોકોને સિલિન્ડર ના રૂપ વાળા ઓક્સિજનની જરૂર પડવા લાગી. બીજી તરફ ઓક્સિજનની પણ અછત થવા લાગી. અહીંના પાન્ડોની વાત કરીએતો અહીંથી હાયર

મેડિકલ સેન્ટર માટે કરું જીવાનનું મુખ્ય મથક ભુજ જવું પડે. દર્દાની સમર્થ્યા જ્યારે ગંભીર થઈ જય અને ઓક્સિજન ની માત્રાએ ઓછી થવા લાગે તો તરતજ એને ભુજ માં રીફર કરવા પડે. પણ ભુજની પરિસ્થિતિની વાત કરી એટો તમામ સરકારી અને પ્રાઇવેટ હોસ્પિટલમાં બેડ અને ઓક્સિજનની અધ્યત થવા લાગી હતી. પછી એવી પરિસ્થિતિ ફેલાઈ ગઈ કે અહોથી દર્દાની ભુજ પણ ન મોકલી શકાય, કારણે એવી પરિસ્થિતિ માં દર્દાની ભુજ માં પણ દરેક હોસ્પિટલ વાળા એક જ વાત કહી હે કે જગ્યા ના અભાવે અમે અહીં નહીં રાખી શકીએ.

છેવટે પરિસ્થિતિ સામે લડવા માટે મારી અને અમારી જી.એમ.ડી.સી. હોસ્પિટલ ની ટીમ જોડે એક જ વિકલ્પ હતો કે અહીં જ વર્માનગર ખાતે આવલી હોસ્પિટલ માંજ દર્દાને દાખલ કરી અને એની સારવાર ચાલું કરીએ. આની માટે જી.એમ.ડી.સી. ના ઉપરી અધિકારી સાહેબ ની મદદ અમારા માટે આર્થિક રૂપ થઈ ગઈ. અમારી હોસ્પિટલ માં જરૂરી દવાઓને ઓક્સિજનની ઉપરી અધિકારી અધ્યત થવા ન દીધી. દિન-રાત હું, મારી હોસ્પિટલની ટીમ અને જી.એમ.ડી.સી. ના ઉપરી અધિકારીઓએ મહેનત કરી અને પરિસ્થિતિનો સામનો કરવાનું પણ ચાલું કર્યું. આવા માં અમારી હોસ્પિટલના યોગેશ જાની અને નર્સિંગ સ્ટાફ આખો દિવસ અને રાત દર્દાની જોડે બેસી અને એમના વાઈરલ, જરૂરી દવાઓ, વારંવાર ઓક્સિજન લગાવવું વગેરે કામ નિઃસ્વાર્થ ભાવે અને જડપથી કરવા લાગ્યાં. આ ઉપરાંત અમારો મેડિકલ સાયન્સ નો ધ્યેય એટલે કે **Prevention is better than cure** ને અમે અનુસરવા લાગ્યાં. આ માટે લોકોમાં જગ્યાની લાવવાનું અભિયાન થરૂ કર્યું. ઘર દીઠ સર્વે કરવાનું કામ થરૂ કર્યું. હોમ-કોરોનાઈન થેયેલ લોકો ની પરિસ્થિતિ ની પણ નોંધ લેવાનું થરૂ કર્યું અને આખરે કોરોના જેવી ભયંકર પરિસ્થિતિ પર સારી રીતે વિજય પ્રાપ્ત કરી લીધો. પછી તો ભારત સરકાર દ્વારા સરકારી દવાખાનામાં રસીકરણની પણ પ્રક્રિયા થરૂ થઈ ગઈ. રસીકરણની પ્રક્રિયા પણ અમે અમારી હોસ્પિટલમાં ચાલું કરી અને છેવટે કોલોનીના તમામ લોકો ને રસી પણ અપાવી લીધી અને આખરે વર્માનગર કોલોની ને કોરોના મુક્ત કર્યું.

જ્યા હીન્દ.....

Photography

Bina D. Bhatt
Sec. School Teacher

Photography is the art, application, and practice of creating durable images by recording light.

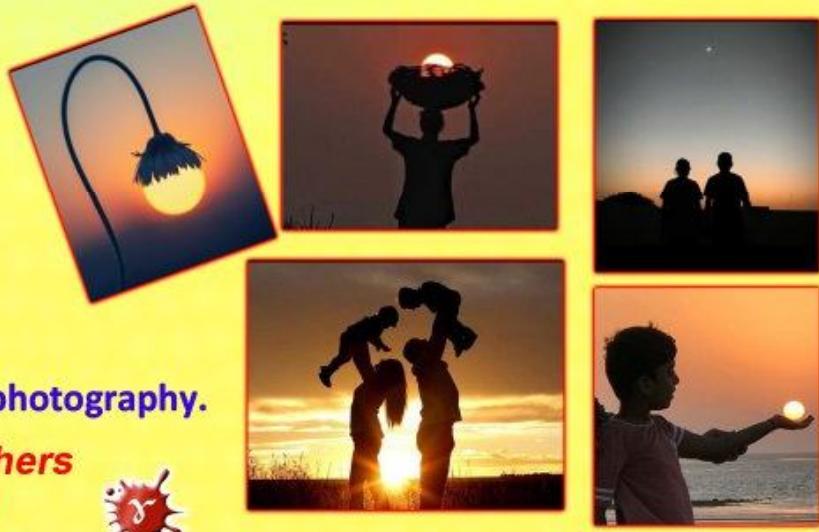
It is a way of making a picture using a camera. A picture made using a camera is called a photograph or photo.

Key skills for photographers

1. Creativity
2. Technical photography skills
3. Patience and concentration
4. Attention to detail
5. Strong networking skills
6. Team working skills

Some photographers and their photography.

(Some unknown photographers and their photography)

Chanchu Rekhaben J.
Secondary teacher Eng.med.

આતિ પ્રમાણ જેર સમાન

જીવનમાં દરેક તબક્કે જે વ્યક્તિ પ્રમાણ રાખતા શીખી લેને એ ક્યારેય દુઃખી ન થાય. એ પછી દ્યા હોય , કોધ હોય , નફ્રત હોય , ગુસ્સો હોય કે પછી પ્રેમ . રસોઈમાં જેમ ખાટું , ખારુ , તીખુ કે ગળપણ દરેકનું પ્રમાણ જળવાય તો જ રસોઈ સ્વાદિષ્ટ જમવાલાયક બને. એવી જ રીતે જીવનમાં પણ દરેક ભાવનનું પ્રમાણ જળવાય તો જ જીવન જીવવા યોગ્ય બને.

ગુસ્સો આવવો એ મનુષ્ય સ્વાભાવ છે. કોઈનામાં ઓછો , કોઈનામાં વધારે , પણ અતિશય ગુસ્સો કરેને ત્યારે વ્યક્તિ ભલેને સાચી હોય છતાં લોકો એને કુટેવમાં જ ખપાવી લે છે. કેટલા પણ સંબંધો સારા હોય , સાચા હોય , પણ અતિશય ગુસ્સાથી વ્યક્તિને સંબંધો ખોવા જ પડે છે. ગુસ્સો ત્યારે જ આવતો હોય છે જ્યારે વ્યક્તિ સાચી હોય પણ ધણી વ્યક્તિઓ ખોટા હોય છતાં મીઠું બોલવાની કળા એમનમાં હોય છે અને આ દુનિયાને સાચા બોલા નહિ મીઠા બોલા માણસો વધારે પસંદ છે.

નમ્રતાનો ગુણ જીવનમાં હોવો જ જોઈએ પરંતુ અતિશય નમ્ર સ્વભાવની વ્યક્તિનો હંમેશા બધા ગેરલાભ જ ઉઠાવે છે. લોકો વખાણ કરતા જય છે કે 'બહુ ભલા માણસ છે - ભલા માણસ છે' પણ ભલા માણસનો ફ્લાઇદો ઉઠાવવામાં પાછું વાળીને જોતા જ નથી. એટલે ઉદારતા કે નમ્રતા પણ સમય , પરિસ્થિતિ અને વ્યક્તિ પ્રમાણે હોવી જોઈએ. અતિશય નમ્ર બનીને તો આપણા ભૂતપૂર્વ મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ પણ પોતાનું પદ છોડવું પડ્યું.

નફ્રત તો જેર સમાન છે જ પણ મનુષ્ય સ્વાભાવ છે એટલે નફ્રત , ઈર્ષા જેવા ભાવોતો આપણામાં આપોઆપ જ આવવાના . પણ નફ્રતનું પ્રમાણ વધી જયને ત્યારે વ્યક્તિમાં સાચુ કે ખોટું પારખવાની સમજ પણ ચાલી જય છે. માણસમાં ઉભો થયેલો નકારાત્મક અભિગમ સામેની વ્યક્તિનું ખરાબ કરવા માટે કોઈપણ ખોટું કામ કરવા પ્રેરાય છે. જે પોતાના જ જીવનમાં અથાંતિ ઉભી કરે છે.

પ્રેમ એ તો ઈશ્વરના આશિર્વાદ છે. પ્રેમાળ સ્વભાવ તો બધાને ગમે પરંતુ અતિશય પ્રેમ પણ પોતાના અને બીજાના જીવનમાં જેર જ બની જય છે. એ પછી કોઈપણ સંબંધોમાં હોય માતા-પિતાનો પોતાના સંતાન માટે હોય , સામાજિક હોય , પોતાના ધર્મ માટે હોય કે અન્ય . દરેક માતા-પિતાને પોતાના બાળક માટે પ્રેમ હોય જ છે પણ અતિશય પ્રેમ બીજી વ્યક્તિ માટે બંધન બની જય છે. માતા-પિતાનો સંતાન માટેનો અતિ પ્રેમ એના વિકાસને રોકે છે , એની સ્વતંત્રતા ઓને રોકે છે , રોકટોક વધે છે. છેવટે માતા-પિતાનો બાળક સાથેનો સંર્ધર્ષ વધે છે અને છેવટે બાળક પોતાના મા-બાપથી દૂર થવા પ્રયત્ન કરે છે. માણસનો અન્ય વ્યક્તિ કે વસ્તુ માટેનો અતિપ્રેમ એને એ વ્યક્તિ કે વસ્તુથી દૂર કરે છે. જેમ શરીરમાં ગળપણનું પ્રમાણ વધી જય ત્યારે ડાયાબીટીસ થાય છે અને ભાવતી વસ્તુ જ આપણાથી દૂર રાખવી પડે છે માટે પહેલેથી જ પ્રમાણ જળવાવું જરૂરી છે. ધર્મ

માટે જ્યારે અતિશય પ્રેમ હોયને ત્યારે વ્યક્તિ પોતાના ધર્મ માટે કટ્ટરવાદી બની જાય છે પરિણામે ધર્મએ ચીધિલ માર્ગથી અવળા જ ચાલીએ છીએ. એનો મનલબ આપણે ધર્મથી દૂર થતા જઈએ છીએ.

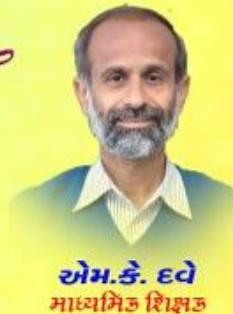
ઈશ્વરના આ રંગમંચમાં મનુષ્યની ચાર અવસ્થા છે. બાળક, યુવાન, પુખ્ત ને વૃધ્ય. આ ચારેય અવસ્થામાં માત્ર બાળપણ જ એવું છે જેમાં બાળક સ્વાભાવિકતાથી જીવી શકે છે. બાકીની ત્રણેય અવસ્થામાં તો બહુરૂપીયા બનીને જ જીવનું પડે છે સમય પ્રમાણે, સ્થળ પ્રમાણે, વ્યક્તિ પ્રમાણે ને પરિસ્થિતિ પ્રમાણે બદલાતા શીખવું પડે છે.

ઈશ્વર તારા રંગમંચમાં માનવીની છે ચાર અવસ્થા,
બાળક, યુવાન, પુખ્ત ને વૃધ્ય,
તોલાય જો આનંદના ત્રાજવે
બાળપણનું પલડુ હોય ભારે,
બાકીના ત્રણ ઠેકના ઠેક.

ખબર નથી આનંદ શું ચીજ છે ?
તોય બાળપણમાં આનંદ લૂટીએ
પછીના ત્રણ સ્ટેજમાં મથીએ,
લાઇંગ કલબમાં જઈને હસીએ.

રાષ્ટ્રની આજાદી મારે પોતાના પ્રારંભ ન્યોદ્ઘાતર કરનારા ગુજરાતના શાહીદો

અમ.ક. દવે
માધ્યમિક શિક્ષણ

(કમશા:)

આજાદીની લડતમાં ફાંસીએ ચઢનારા સૌથી વધુ બંગાળ-પંજાબ અને મહારાષ્ટ્રના યુવાનો રહ્યા છે. દિલહી-હરિયાણા અને ઉત્તર પ્રદેશના પણ થોડક શહીદ રહ્યા છે. આપણને પ્રશ્ન થાય કે ગુજરાતના કેટલા જાન કુરબાન કરનારા શહીદો થયા છે તેનો જવાબ આપવો કરીન છે. ગુજરાત મુખ્યત્વે ગાંધીજીના માર્ગ ચાલ્યું હતું. ગાંધીમાર્ગ કોઈને ફાંસી થઈ હોય તેવું જાણ્યું નથી, કારણ કે ગાંધીવાદીઓ, હત્યા-ખૂન-લૂટ-ધાડ જેવી પ્રવૃત્તિ કરતા નહિ. તેથી કાયદાને માનનારા અંગ્રેજો બહુ બહુ તો તેમને જેવમાં પૂરી દેતા, કાયદેસર કેસ ચાલતો અને સજ થતી. કેટલીક વાર તો સજ માછ પણ થતી. ખરાં બલિદાનો તો કાન્નિકારી યોદ્ધાઓએ આપ્યાં હતાં, કારણ કે તે અહિસાવાદી નહોતા. તેમ છતાં પણ જે લોકો અંગ્રેજ સત્તાનો વિરોધ કરવા સભા-સરધસ કાઢતા અને પોલીસની ગોળીએ વીધાઈ જતા તેમાંથી થોડક નમૂના સંક્ષિપ્તમાં અહીં આપ્યા છે. આ બધા ગુજરાતી શહીદો છે. વંદીય છે. તેમણે રાષ્ટ્રની આજાદી માટે પોતાના પ્રારું ન્યોદ્ઘાતર કર્યા હતા. આવો તેમને યાદ કરીએ:

(10) ગોરથનદાસ રામી, પુષ્પવદ્ન મહેતા, વસંતલાલ રાવલ

ગોરથનદાસ છિગનલાલ રામીનો જન્મ અમદાવાદ પાસેના બાવળા ગામમાં થયો હતો. તે પણ બ્રિટિશ સરકારની વિરુદ્ધમાં ચાલતા સરધસમાં જોડાયા હતા. અને પોલીસના ગોળીભારમાં શહીદ થયા હતા. આવી જ રીતે પુષ્પવદ્ન ટીકારામ મહેતા પણ આ જ સરધસમાં પોલીસના ગોળીભારથી શહીદ થઈ ગયા હતા, અને વસંતલાલ મોહનલાલ રાવલ પણ આ જ સરધસમાં પોલીસની ગોળીથી શહીદ થઈ ગયા હતા. તે કોલેજના વિદ્યાર્થી હતા અને તેમના પિતાનું નામ મોહનલાલ હતું. તેઓ અમદાવાદના વતની હતા.

(11) છિબાભાઈ પટેલ

છિબાભાઈ સુરત જિલ્લાના પિંઝરત ગામના વતની હતા. બ્રિટિશ સરકારની વિરુદ્ધમાં ચાલતા આંદોલનમાં તે જેલમાં ગયા અને જેલમાં ઘણા અત્યાચારો થવાથી જેલમાં જ શહીદ થઈ ગયા.

(12) છોટાભાઈ

ડાકોરના વતની છોટાભાઈ એક સરધસનું નેતૃત્વ કરતા હતા. સરધસ ફુર્દ્ધ થઈ ગયું. તે પોલીસ ઉપર તૂટી પડ્યું. પોલીસના હથિયાર છીનવી લીધાં. અને પોલીસને માર મારવા લાગ્યું. અફ્રાતફરી થઈ ગઈ. છોટાભાઈ વચ્ચે પડ્યા. જેમતેમ કરીને લોકોને સમજાવ્યા. પોલીસનાં હથિયારો પાછાં આપ્યાં, જેથી શાંતિ થઈ. એવામાં તો પોલીસની નવી કુમક પહોંચી ગઈ. પોલીસે સર્વપ્રથમ છોટાભાઈ ઉપર જ ગોળી છોડી અને છોટાભાઈ શહીદ થઈ ગયા.

(13) નાનાલાલ શાહ

અમદાવાદ જિલ્લાના રામપુરનો આ નાનો વિદ્યાર્થી ધસમસતા સરધસની મોખરે રાણીય ધ્વજ લઈને પોલીસથાણા ઉપર લહેરાવવા જઈ રહ્યો હતો. પોલીસે ગોળી ચલાવી, પણ નાનાલાલ ચૂપચાપ છુપાઈને પોલીસથાણા ઉપર પહોંચી ગયો. તે થાણા ઉપર ચઢીને ધ્વજ ફુર્કાવતો જ હતો ત્યાં પોલીસની ગોળીએ તેને વીધી નાખ્યો. ફૂલ જેવો નાનાલાલ ઢણી પડ્યો. ત્યાં તો બીજા વિદ્યાર્થીઓ પહોંચી ગયા. ધ્વજ લઈને થાણા ઉપર ફુર્કાવી દીધો. નાનાલાલે આંખ ઉધાડીને ફુર્કનો ધ્વજ જોયો; તે હસ્યો અને આંખ મીંચી દીધી, હા, કાયમ માટે.

(14) ઉમાકાન્ત કરિયા

નવમી ઓગસ્ટ, 1942ના રોજ અમદાવાદનું ખાડિયા ઉષેરાઈ ગયું. પોળના નાકે 400-500 યુવાનો એકત્ર થઈ ગયા. વદ્દ માતરમના નારા સાથે આકાશ ગાજતું થઈ ગયું. પોલીસ દોડી આવી. ટોળું વીખરાતું નહોતું. પોલીસે ગોળીભાર કર્યો. એક ગોળી ઉમાકાન્તને કપાળમાં વાગી અને તે ઢણી પડ્યો. આજે પણ તે જગ્યાને ઉમાકાન્ત ચોક નામ અપાયું છે.

(15) નાનજીભાઈ પટેલ

નાનજીભાઈ આર્યસમાજ હતા. સ્વામી શ્રદ્ધાનંદજીના ચુસ્ત શિષ્ય હતા. ઉત્તર ગુજરાતના કરજીસાણ ગામના વતની આજાઈની લડાઈમાં ફૂટી પડ્યા. એક બોમ્બ લઈને પોલીસ થાણા ઉપર ફુર્કવા માટે જઈ રહ્યા હતા, પણ રસ્તામાં હેસ વાગવાથી પડ્યા અને બોમ્બ ફૂટી ગયો. નાનજીભાઈ પોતાના જ બોમ્બથી શહીદ થઈ ગયા હતા. તે રિવોલ્વર પણ રાખતા હતા. તે ઈચ્છના હતા કે લોકો શરદ્રાવારી બને અને અન્યાય કરનાર ગુલામીનો જોરદાર સથસ્ત્ર વિરોધ કરે.

રાષ્ટ્ર માટે પ્રાણ ન્યોધાવર કરનાર ગુજરાત અને ભારતભરના સૌ શહીદોને કોટિ કોટિ વંદન.

(ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય દ્વારા પ્રકાશિત લેખકના પુસ્તક શહીદોની કાંતિગાથામાંથી સાભાર.)

YES
I
CAN

આત્મ વિશ્વાસ

એક અદ્ભુત શક્તિ

પી. બી. પ્રજાપત્રી
બિલ્ડર્ માન્યામિક શિક્ષક

ભારત દેશનો ઈતિહાસ જોતાં જણાય છેકે કેટલાયે પરાક્રમી અને ચક્રવર્તી રાજાઓ થઈ ગયાં અકબર, રાજ અશોક, ચંદ્રગુપ્ત મૌર્ય, શિવાજી, પૃથ્વીરાજ ચૌહાણ, હુમાયુન, શાહજહાં વગેરે. તો વળી વિશ્વ વિખ્યાત રાજ અને પ્રસિધ્ધ વીર યોધા સિંકંદર ને કેમ ભૂલી શકાય?

સિંકંદર જે વાત મનમાં નક્કી કરે તે વાત પૂરી કરીને જ દમ લેતા. એક વાર તેના પિતા પાસે કોઈએ એક અડીયલ ધોડીની ચાલ સીધી કરવા માટે મોકલ્યો. સિંકંદરના પિતાએ તેની ચાલ સીધી કર્યા વગર જ ધોડાને પાછો મોકલવાનો નિશ્ચય કર્યો. તો સિંકંદરે આત્મવિશ્વાસથી કહ્યું : “પિતાજી, હું તેની ચાલ સીધી કરીશ. પિતાએ ખૂબ જ ડરાવ્યો પરંતુ તે માન્યો નહિ.”

સૌથી પહેલાં તો તેણે એ જાણવાની કોણિશ કરી કે ધોડો આટલો કૂદે છે કેમ? થોડીવાર પછી તેને સમજાઈ ગયું કે ધોડો તેનો પડછાયો જોઈને કૂદે છે. સિંકંદરે ધોડાનું મોં સૂરજ બાજુ કરી દીધું અને તેના પર સવાર થઈ ગયો. ધોડો ઉત્તમ કક્ષાનો હતો. સિંકંદરે ધોડાને ખૂબ દોડાવ્યો. કહેવાય છે કે ધોડાને રોજ ચાલ કરાવવી પડે નહિતર “દશોરા ને દિવસે જ ધોડો ન દોડે” તેવું બને. ધોડો જ્યારે થાકીને ચૂર થઈ ગયો ત્યારે છેક પાછો લાવ્યો. હવે ધોડો સંપૂર્ણ પણે સિંકંદરના કથા માં હતો.

સિંકંદરના આજ ગુણોએ તેને વિશ્વ-વિજેતા બનવા માટે પ્રેરિત કર્યો. જે કામ હાથમાં લે તે પૂર્ણ કરીને જ છોડે.

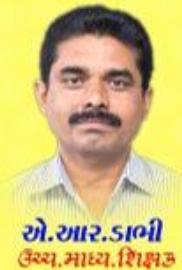
ખરેખર આત્મવિશ્વાસ એ માનવની અમૂલ્ય મિલકત છે. આત્મવિશ્વાસથી ભરપૂર વ્યક્તિ કોઈપણ કઠિન કામ આસાનીથી પાર પાડી શકે છે. સફળતા પ્રાપ્ત કરવા પોતાની શક્તિ પર મનુષ્યને વિશ્વાસ હોવો જોઈએ. જો અને તો જેનાં જીવનમાં આવે તે સફળતાથી દૂર રહી જાય. આત્મવિશ્વાસ માં દોઢ નિશ્ચય સોનામાં સુગંધ ભેળવવાનું કામ કરે છે. આત્મવિશ્વાસને ઉંમર સાથે નહિ પણ વૃત્તિ સાથે સંબંધ છે. આત્મવિશ્વાસ કેળવવાનો પ્રયત્ન કરવાની પ્રેરણા આપણને મહાન લોકોના જીવન પરથી જરૂર મળે છે.

POSSIBLE

રણ કાળજીએનો:

ચહેરો દેખાય અને સ્મરણ થાય એ ઓળખાળ,
સ્મરણ થાય અને ચહેરો દેખાય તે સંબંધ.

ડૉ.આર.ડાબ્હી
કુર્યા.માધ્ય.શિક્ષણ

પરિવાર માટે કંઈ કરવાનું મન થાય તો એ ભાવના,
પણ પરાયા માટે કંઈ કરવાનું મન થાય તો એ સદ્ભાવના.

આપણે રડવાનું ભૂલી ગયા છીએ,
કારણ કે આપણે કોઈના આંસુ લુછવાનું ભૂલી ગયા છીએ.

બીજા તમારી પ્રશંસા કરે તેવું ઈચ્છતા હો તો તમારી પ્રશંસા તમે ખુદ ન કરો.

જે દરવાજેથી શંકા અને સેદેહ અંદર પ્રવેશે છે,
એ જ દરવાજેથી પ્રેમ અને વિશ્વાસ બહાર નીકળી જાય છે.

મહેમાનોને જ્યારે હસીને "આવો" કહેવામાં આવે ત્યારે એ "આવો" કેટલા કેરેટનું છે તે સમજવા જેવું છે.

"માણસ તરફિ જન્મ તો લે છે અહીં બધા,
અફ્સોસ છે કે કોઈને માણસ થવું નથી."

જો લડવું જ હોય તો પોતાની તાકાત સામે લડો.

સામેવાળી વ્યક્તિને અશક્તિ કે હાર સામે કદાપિ નહીં.
કારણ કે સફળતા તમારા પ્રયત્નોમાં છે, સામેવાળાની હારમાં નહીં.

કોઈ એટલો ધનવાન નથી કે તેના ભૂતકાળને ખરીદી શકે !
અને કોઈ એટલો ગરીબ નથી કે તેના ભવિષ્યકાળને બદલી ના શકે !

આકાશ આપણને ધાણું બધું કહે છે પરંતુ એને કાન દ્વારા નહીં, મૌન દ્વારા સાંભળવું પડે.

તમારી ઉદાસી કોઈને નહીં દેખાય,
તમારી વેદના કોઈને નહીં દેખાય,
પણ તમારી ભૂલો બધાને ચોક્કસ દેખાશે.

જે લોકો ફૂલ બહાર ની વાહ-વાહ ઈરછે છે તેઓ પોતાનો બધો જ આનંદ બીજાની મુહૂરીમાં રાખે છે.
પણ જેને સત્ય સમજીએ છીએ એ ધારીવાર આપણી જ માન્યતા હોય છે.

જઘડા સત્યના કારણે નથી થતા,
માની લીધેલા સત્યના કારણે થાય છે.

દ્વારાળી પ્રવૃત્તિઓ

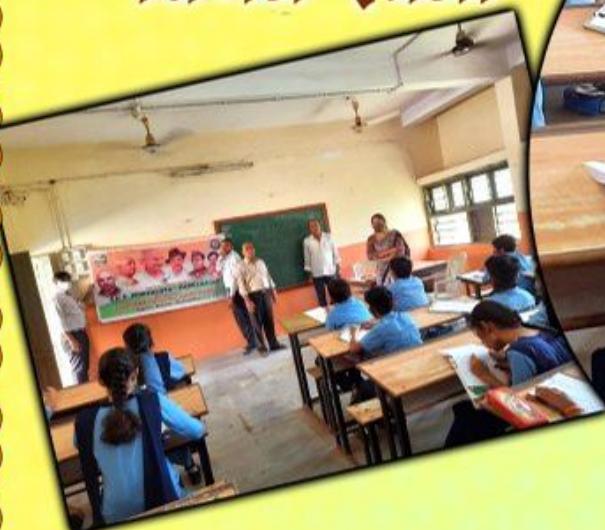
૨૧૨૦૨૫ ઓસ્મી

સરકારી સત્તાની ઉજવણી

આગાંડિલા અમૃત મંડોસવ અંતર્ગત નિષય સ્પદા

આગાંડિલા અમૃત મંડોસવ અંતર્ગત ચેસ સેમીનાર

